

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobců: **a) L. A., b) nezl. H. S.**, zastoupen zákonnou zástupkyní ad a), oba zastoupeni JUDr. Romanou Lužnou, advokátkou se sídlem Heinrichova 16, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 12. 2007, č. j. OAM-695/VL-07-ZA07-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 9. 2008, č. j. 56 Az 4/2008 - 54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobců JUDr. Romaně Lužné **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 10 980 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobci a) a b) (dále jen „stěžovatelé“) domáhali přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto o žádosti stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany tak, že nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).

Stěžovatelé v kasační stížnosti uvádí, že ji podávají z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Domnívají se, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku pronásledování ve smyslu § 2 odst. 5 zákona o azylu a důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) a b) tohoto zákona. Jsou toho názoru, že skutková podstata, z níž správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spise, resp. je s ním v rozporu a při jejím zjišťování byla porušena procesní pravidla. V doplnění ke kasační stížnosti právní zástupkyně stěžovatelů uvedla, že soud nerozhodoval na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a neshromáždil potřebné množství informací. Stěžovatelka a) byla v zemi původu pronásledována a státní mocí diskriminována spolu s manželem z důvodu náboženského vyznání. Diskriminace spočívala v dlouhodobém sledování ze strany bezpečnostních složek (policie, KNB), tlaku těchto složek na stěžovatelku a) a několika zásazích policejních orgánů vůči stěžovatelce a její rodině. K tomu přistupoval i negativní tlak lidí z okolí. Žalovaný ani soud se nezabývali dopadem pronásledování manžela stěžovatelky a) na život její a jejich společného syna, ani odůvodněností

strachu stěžovatelky a) z pronásledování v situaci, kdy se projevy pronásledování z náboženských důvodů objevovaly v její bezprostřední blízkosti. V této souvislosti poukazuje na ustanovení 42 a 43 Příručky UNHCR k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíka, dle nichž postačuje, pokud jsou pronásledování vystaveni příslušníci stejné společenské skupiny. S tímto se krajský soud nevypořádal, spokojil se s konstatováním, že nebyla obviněna ze spáchání žádného trestného činu a žádný trest jí nehrozí. Problémy manžela stěžovatelky a) se týkaly jí i jejich syna, pokud by byl uvězněn, nemohla by s ohledem na svůj zdravotní stav a fakt, že je ženou, žít v zemi původu sama. Soud taktéž údajně nepřihlédl ke skutečnosti, že je stěžovatelka a) velmi vážně nemocná, má psychické potíže. Psychologické vyšetření, které podstoupila, bylo ukončeno z důvodu jazykové bariéry.

Nejvyšší správní soud hned v úvodu odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 488/2005 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz). V něm se zdejší soud vyjádřil k požadavkům na formulaci žalobních bodů (analogicky též na formulaci námitek uplatněných v kasační stížnosti), přičemž uvedl, že *„žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“* Nejvyšší správní soud se tak nemůže zabývat „námitkami“ stěžovatelů, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku pronásledování a důvodů pro udělení azylu [§ 2 odst. 5 a § 12 písm. a) a b) zákona o azylu], že žalovaným zjištěná skutková podstata nemá oporu ve spise či je s ním v rozporu a v řízení před žalovaným došlo k procesním vadám, které mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Taktéž nemůže přihlédnout k tvrzení, že soud nerozhodl na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a neshromáždil potřebné množství informací. Všechna výše uvedená tvrzení nejsou formulována dostatečně určitě a konkrétně, aby byla nezaměnitelná a mohla být předmětem přezkumu ze strany soudu.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatelů je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu.

Námitku stěžovatelů, že se soud nezabýval dopadem pronásledování manžela stěžovatelky a) na jejich život, ani odůvodněným strachem stěžovatelky a) z pronásledování v situaci, kde se projevy pronásledování z náboženských důvodů objevovaly u manžela,

tj. v bezprostřední blízkosti stěžovatelky a), lze podřadit pod důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívající v nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí. Stejně je tomu v případě námitky, že soud nepřihlédl k velmi vážnému zdravotnímu stavu stěžovatelky a). Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že není-li „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se touto argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá.*“ (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44). Krajský soud v rozsudku na straně 5 uvádí, že veškeré obavy stěžovatelů se odvíjely od problémů, které měl manžel stěžovatelky a). Ani jemu však mezinárodní ochrana udělena nebyla a jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení mezinárodní ochrany byla krajským soudem rovněž zamítnuta. Je tedy zřejmé, že se soud dostatečně zabýval dopadem pronásledování manžela stěžovatelky a) v zemi původu do sféry obou stěžovatelů. Soud se zabýval též zdravotním stavem stěžovatelky a), problémy se srdcem, a to na straně 5 - 6 rozsudku, když posuzoval naplnění důvodů přiznání humanitárního azylu. Důvody, pro které bylo ukončeno psychologické vyšetření stěžovatelky a), tedy zda se tak stalo v důsledku intervence manžela či jazykové bariéry, jsou z hlediska důvodů rozhodnutí žalovaného nevýznamné. Nutno doplnit, že otázka udělení humanitárního azylu je ovládána správním uvážením, které podléhá omezenému soudnímu přezkumu (např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). I v tomto bodě přezkoumal soud rozhodnutí žalovaného dostatečným způsobem.

Námitku stěžovatelky a), že byla v zemi původu pronásledována a diskriminována pro své náboženské vyznání (tj. dlouhodobě sledována policejními orgány, čelila tlaku z jejich strany, policejní orgány několikrát zasáhly vůči stěžovateli a její rodině), lze podřadit pod důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b). Zdejší soud již v minulosti judikoval, že „*skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru*“ (rozsudek ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36). Nejvyšší správní soud ověřil ve správním spisu, že stěžovatelka a) uvedla v žádosti o udělení mezinárodní ochrany, že problémy kvůli náboženství měl její manžel, utiskovali jej. Policie prohledávala jejich byt (č. l. 10). Při pohovoru k žádosti (č. l. 20-21) zopakovala, že potíže měl její manžel, byl zadržován policií. O jeho problémech však stěžovatelka a) nic neví, neboť ji nechtěl s ohledem na její nemocné srdce zatěžovat. Při pohovoru, při němž popisovala dvě návštěvy policie v jejich domě, se stěžovatelka a) o žádné domovní prohlídce nezmínila, nikdy nebyla v kontaktu s příslušníky policie. Stěžovatelka a) výslovně uvedla, že ona sama žádné potíže se státními orgány v zemi původu neměla, potvrdila, že zmínku o útisku v zemi původu, kterou uvedla v žádosti, myslela v obecné rovině bez vztahu ke svojí osobě. Závěry žalovaného učiněné na straně 3 rozhodnutí, že stěžovatelka a) osobně žádné potíže se státními orgány neměla a jako jediný důvod podání žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu uvedla problémy svého manžela s policejními orgány, jsou plně v souladu s tvrzeními samotné stěžovatelky a). Zjištěná skutková podstata má ve spisech oporu a není s ním v rozporu. Nic nelze vytknout ani závěru žalovaného ve vztahu k tvrzení stěžovatelů, že by v případě nějakých potíží rodičů mohl stěžovatel b) zůstat sám, které žalovaný označil za domněnku o nekonkrétním ohrožení, kterému jsou v obecné rovině vystaveny všechny děti svých rodičů (strana 5 rozhodnutí žalovaného).

K námitce nesprávného posouzení otázky pronásledování [důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], kdy dle ustanovení 42 a 43 Příručky UNHCR k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíka postačuje, aby terčem pronásledování byli příslušníci stejné společenské skupiny, lze odkázat na shora uvedené. Stěžovatelka a) zde má namysli pronásledování svého manžela, kterému však mezinárodní ochrana také nebyla udělena, neboť neuvedl žádná věrohodná tvrzení o svém pronásledování v zemi původu. Pokud se stěžovatelka a) identifikuje se společenskou skupinou věřících vyznávajících tzv. čistý islám, kteří se odmítají podrobit státem vyžadované registraci a bezpečnostní složky jim z tohoto důvodu věnují zvýšenou pozornost, zdejší soud již opakovaně judikoval, že povinnost registrace náboženských skupin není pronásledováním ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu (viz rozsudek ze dne 24. 4. 2008, č. j. 7 Azs 12/2008 - 98, dále rozsudek ze dne 5. 12. 2007, č. j. 3 Azs 89/2007 - 68).

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky; krajský soud rozhodl plně v souladu s touto judikaturou. S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelům byla ustanovena pro řízení o kasační stížnosti advokátka JUDr. Romana Lužná. Jí zdejší soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. s ohledem na ustanovení § 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném k datu provedení úkonu, odměnu ve výši 3 x 3360 Kč za tři úkony právní služby spočívající v převzetí právního zastoupení, další poradě s klientem přesahující jednu hodinu a doplnění kasační stížnosti podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b), c) a d) advokátního tarifu, a to plně v souladu s vyúčtováním právní zástupkyně zaslaným soudem, které doložila též potvrzeními o dvou poradách se stěžovatelkou a). Dále náleží právní zástupkyni režijní paušál à 300 Kč za 3 úkony právní služby, přičemž má nárok pouze na jeden režijní paušál za jeden úkon, neboť jak vyplývá ze spisu, činila veškeré úkony vždy současně za oba stěžovatele.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2009

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu